

# Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 14. rožnika 1878.

List 24.

## „Marija od previdnosti“ in red v pomoč vernim dušam v vicah.

(Po spisu prošta dr. Šneiderja prosto poslov. J. G.)

(Dalje.)

Evgenija, odlagaje potovanje naprosi vikarja, naj bi prišel v Lille. Slednjič jo obišče 5. grudna 1855. Vikar je predlagal, naj bi nove redovnice prevzele poduk ženske mladine, da bi se s tem živile, Evgenija pa je postrežbi bolnikov dala prednost, in hotela je zastran živeža vse prepustiti previdnosti Božji, ktera hrani drobne ptičice in oblači lilije. Vikar ji je naznanil, da je bil dotle osem oseb pridobil; tri še so živele pri svojih rodovinah, pet pa jih je stanovalo v ulici Saint Martin šte. 22, po navadnih pravilih redovnic; vse so bile storile velikodušno obljubo, darovati vse zasluženja dušam v vicah.

Evgenija sliši to poročilo in misli na revno oskerbljenje teh peterih oseb, djala pa je, da bi bilo menda bolje nekoliko časa še v Lillu ostati in tukaj miloščino nabirati, da bi bilo potem mogoče najeti več stanovanje. A prosila je Boga, ako je njegova volja, da nemudoma odpotuje, naj ji to s tem razodene, da ji pošlje k potovanju potrebnega denarja. Kaj se prigodi? Neka njena prijateljica bi imela 2. svečana 1856 v samostanu karmelitaric v Parizu slovesno obljubo storiti; povabi jo k tej svečanosti, ter ji ob enem pošlje 400 frankov popotnine. Tukaj moramo opaziti, da ta pobožna duša o namenu Evgenije, in o znamenju, ktero je ta od Boga želela, ne trohice ni vedela. — Kako bi še dalje dvomila? Znamnje je bilo prejasno.... Evgenija se napravi 19. prosinca 1856 na pot v Pariz. A pred odhodom je morala obljubiti, da se kmalo verne domú, ker je šlo samo za to, da vidi, kar je bil vikarij v St. Merry priredil.

V Pariz pride in obiskala je nemudoma omenjeno družbico — v podstrešni sobi hiše šte. 22, v ulici Saint-Martin. Prepustila jo je bila gospodičina N., in tikala se je njenega lastnega majhnega stanovanja. Gospodičina je podučevala mnogo deklic, igrala je vsak dan tudi na glasovir, — in tedaj ni bilo pravega miru in tihote. Taka ne velja, to ne bo imelo obstanke, mislila si je Evgenija, tu ni mesto samostanskemu življenju, mora se napaki v okom priti.

Berž si izprosi zaslisanje pri nadškofu Sibour-ju, kajti brez njegovega dovoljenja ni hotela početi ničesar. Avdiencijo je dobila 22. prosinca; tako je znamenita, da je vredno, jo bliže opisati.

„Pod ktero škofijo spadate?“ vprašal je nadškof. Pod Kambrajsko. „Kaj nameravate v Parizu?“ Prišla

sem vstanovit nov red v pomoč vernim dušam; in zdaj je povedala vse dotične prigodbe dalje od leta 1853. „In kako je z denarstvenimi zadevami?“ Zdaj še slabo, a pozneje bo bolje. „In s hišo?“ Previdnost Božja, ktere so vse hiše v Parizu, mi bo eno priskerbela; to ne bo tako čudo, ko stikanje z onim neznanim enako mislečim duhovnikom. „Dobro, moja hči, vera, ki predstavlja gore, zida tudi hiše; oznanite glasno celemu Parizu, da imate nadškofa na svoji strani.“ Zdaj ji podeli viši pastir svoj blagoslov, — in neizmerno vesela se je poslovila.

Perva skerb ji je zdaj bila najti osebo, ktera bi imela voljo in moč priskerbeti časnih pripomočkov. Obče se je v Parizu govorilo o gospej N., ktera je podpirala s svojim obilnim premoženjem blage naprave. Evgenija se oskerči ter jo obišče 26. prosinca. Pohlevno se oglasi, in ji razloži svoj namen, rekoč: Napotili so me, naj v stiski pribežim k vam. Gospá odgovori: „Zaupajte na mene,“ in še vdrugič reče: „zanesite se name!“ — Potem ji razkrije svoje serce in pové: „Pretekli dan sv. Silvestra občutila sem po sv. Obhajilu veliko radost, prišlo mi je na misel, koliko darov bodo revni dobili k novemu letu. A kmalo potem me obide žalost, ko sem se spominjala, da bodo verne duše brez pomoči ostale. Vprašala sem se, kaj naj storim? in slišala sem notranj glas: Daj za verne duše sto sv. maš opraviti. Tako storim, in pošljem oo. lazaristom štipendije. Drugo jutro, ko se zbudim, mislila sem spet na verne duše, in delo mi je tako dobro pri sercu; djala sem pri sebi, ko mi ta misel ni izginila iz glave, da morebiti Bog kaj posebnega namerava. „Kaj pomeni to?“ zakličem na pol glasno, in notranji glas mi odgovori: „To je delo (oeuvre)!“ Delo? premišljevala sem dalje o pomenu te besede, in koj mi pové notranji glas: „Kmalo ti bo vse jasno!“ — „Ne čudite se tedaj“, nadaljevala je gospá, „če vam povém, da je volja Božja, da se smete na-me zanešati!“ — O kako čudne so pota Božje previdnosti! Gospej N. se je Evgenija zelo prikupila, in od nje je potem dobila mnogokrat obilno podpore.

A pomagala je tudi v duhovnem oziru; priskerbela je Evgeniji spovednika, dominikanca o. Aussant-a, kateri je pota Božje poznal, in Evgenijo cenil za orodje Previdnosti. Ko mu naznani, da se namení v Lille verniti in ondi nedoločen čas ostati, je temu z vso resnobo ugovarjal, zapovedajoč ji, naj se naseli v Parizu; k večemu sme iti svojih starišev na kratko obiskat, da se od njih celó poslovi. Zares težka naloga, drage starše in ljubo domačijo zapustiti, in pogled obrniti v negotovo prihodnost. A gospá N. in spovednik sta Evgenijo tolažila in oskerčila. Bridka je bila doma ločitev, pa ona

jo je pogumno prenesla, rekoč: Gospod, zgodi se mi po tvoji besedi. 25. dan aušca je prišla spet v Pariz.

Kakor je bilo omenjeno, bivala je mala družbica vikarja St. Merryskega v stanišču, ktero redovnemu življenju ni bilo nikakor primérno; k temu še je živela v hudih stiskah. Pet oseb moralo si je z delom rok vsakdanji kruh prisluževati, a sčasoma položile so tudi šivanko v stran, ker se ni nič več delo naročevalo. Pomagale so si z izdelovanjem naročnic iz drobnih ameriških zern, podobnih biserom; a vsakdanji prislužek ni presegal enega franka in 25 cent. Še vodo morale so kupovati: za odejo v noči so jim služile ogrinjala (Umhängtücher), in ker so imele edini stol, sedele so na lesenih klopih. Sobica je bila tako tesna, da so morale postelje po dnevi zviti, po noči pa klopi na mizo staviti. Vkljub temu bile so osebe zadovoljne in vesele, jasen dokaz, da so imele k samostanskemu življenju poklic. Evgenija se je tega silno radovala, toda kmalo je sprevidila potrebo temu prebornemu stanju storiti konec.

Veliko uboštvo je odpravila gospá N., in sploh previdnost Božja. Dalo bi se naštetih dokaj dokazov, kako je usmiljena ljubezen Božja donašala pomoč, a bodimo zadovoljni z dvema. Nekega dne so bile pobožne dušice v silni stiski; pri sv. maši prosijo sv. Jožefa, naj jim vsaj 200 frankov pošlje. Dan preteče in ni še bilo pomoči; proti večeru obišče Evgenija gospó N. in se je ravno hotela z njo posloviti, kar poklekne gospá pred kip sv. Jožefa in moli. Kmaló spet vstane in reče: Sv. Jožef hoče, naj vam podarim 200 frankov. Kaj pravite! zaverne ji Evgenija, danes zjutraj smo tega svetnika prosile, naj bi nam ta znesek poslal. Gospó obide neizrekljivo veselje, da si je nebeški hišnik izvolil njo orodje, s katerim je pomagal stradajoči družini. — Drugo pot je spet manjkalo živeža in denarja, Evgenija je imela samo pet centimov, a treba bi ji bilo 100 frankov. Oberna se v molitvi k Devici Mariji, naj nakloni kako begajočo dušo, da ji ta znesek priskerbi; in glej! v kratkem dojde Evgeniji po pošti zaželeni denar, a ni mogla zvedeti od kod? Istina! kdor Bogu zaupa, se ne vkači! Kaj pač premore živa, terdna vera!

(Dalje prih.)

### **Prusko-nemški verski in politički razpor, pa čudna svoboda.**

V Berlinu luteranstvo čedalje bolj gre v šibre. Sedanji čas so zlasti tri večje verske, ali da bolje rečem, krivoverne stranke, ki se med seboj prepirajo, namreč: „socijalni demokrati“, „keršanski socijalci“ in „liberalci“. Brezverska socijalna demokracija (rudečkarstvo) se med ljudstvom grozno razširja; luteranski pridigarji toraj, kateri so še kaj iz vere ohranili, so ustanovili novo stranko, ki jo imenujejo „keršansko socijalstvo“, in ima namen brezverskemu rudečkarstvu nasproti delati. „Liberalci“ so srednji med obema strankama. Nova stranka hoče nevérne delavce zopet k Bogu nazaj pripeljati; to pa bi bila zmožna storiti le samo, ako bi se sama poprej povernila k edinosti Kristusove Cerkve, v katoliško občestvo.

Vstal pa je pod peruti Viljema, sedanjega cesarja, že pred nekaterimi leti tako imenovani „Protestantenverein“, protestantska družba. Ta čudna luteranska bratovščina se hvali z Luter-Martinom kakor svojim očetom, z „evangeljsko svobodo“ in s „kulturnim napredkom“ 19. stoletja; njeno keršanstvo ima napis: „Bog, svoboda in neumerjočnost“, toda namočeno je v racionalizmu (umovérstvu) brez prave keršanske podlage. Zdaj pa,

ko se je stari cesar malo bližej k veri pomaknil, sprejemši tako imenovani „Apostolicum“ (apostoljsko vero), se tej družbi tako godi, kakor „zelencu“, če ga veržeš v blagoslovljeno vodo. Zbrali so se bili torej ti „bratci“ 11. vinotoka 1877 v Berlinu, ter so tarnali zoper novo protestantsko družbo in od strani pikali tudi katoličane za sovražnike nemške edinosti. Zlasti se upirajo zoper „Apostolicum“ in ga nočejo spoznati za postavbo keršanske vere in življenja.

Povedala pa jim je novojorška „Kath. Kirchenzeitung“ 8. listopada živo resnico, da nemška edinstvo je že v 16. stoletju šla „kaput“, ko je bila tako imenovana „reformacija“ ljudstvo na dvoje razpahnila in je potem tudi nemške kneze podžgala, da so se pod pretvezo čistega evangelija s pomočjo tujih vladarjev „puntali“ zoper postavnega svojega cesarja in gospoda. (Gl. K. Ad. Menzel „Neuere Gesch. d. Deutschen“. Bd. I. S. 213 flg.; II. S. 5 flg.; III. S. 332 flg.; IV. S. 29 flg.)

Zato pa z verskim razporom vstric gre državni. Posrečilo se je bilo Bizmarku, da je v kazen mlačnim in odpadlim katoličanom zapored dve cesarstvu premagal in ponižal; ni pa se mu undan posrečilo, da bi bil v zboru pridobil večino za novo postavbo (proscriptions-gesetz), ki je bila po želji cesarjevi in cesarju pa protestanstvu v prid skovana zoper socijalne demokrate. Hinavščina, ki je bila pred nekaj leti zvarila znane izjemne postavbe zoper 14 milijonov zvestih katoličanov, je zdaj kaznovana od stranke v svojem lastnem krivoverškem taboru. Znati pa je, da bo prišlo še vse drugač in moč, ki sedaj sega po „apostoljskem simbolu“, utegne tudi še k 14 milijonom tako nemilo zatiranih katoličanov roke stegovati.

Vse luteransko strančarstvo se rado baha s „svobodo“. Znano je sicer vse sploh, kakošno svobodo ti ljudje skazujejo v djanstvu; vender je pa vredno v neki dogodbi to reč še prav pojasniti.

Z napisom „Deutsche Spione“ je proti koncu leta 1877 „Vereinsbote“ v novem Jorku prinesel spisa, ki je več kot zanimiv. Posnetek je ta le: Neki gosp. pl. Sybel je oče družbe „Deutscher Verein“, ki pa bi se po dopisnikovim misli bolj prav imenoval „nemška ogleduhovska družba“. Leta in leta so Sybel in njegovi pajdaši počenjali zoperno vohunstvo, vsi vradniki Obrenske dežele so bili pod njihovim skrivnim nadzorstvom; potujoči prežači so se krog klatili in pri vsih vratih na ušesa vlekli, če ni kak župan ali deželni svetnik ultramontanskih misel. O tem nečednem početju „liberalcev“ v nemškem društvu pa bi morebiti še nič ne vedili, ako bi društvo enemu vohunov ne bilo plačila odtegnilo. Zarad tega je bil bore moč hudo razdražen, se je ločil od velikega vohunstva in pričel je rokodelstvo na svojo roko. Prišel pa je v pravdo zarad izžuljevanja, in z njim so na oder postavljeni glavari „nemškega društva“, prišlo so namreč reči na dan, kakor nih se vsak pošten človek sramuje.

Neki dr. Konitzer, bivši delj časa gimnazijalni učenik, se je sperl s svojim vodjem in iskal je drugod kruha; poslednjič si ga je omenjena družba vdinjala in dajala mu po 60 tolarjev na mesec, 9 mark popotnine in prosto vožnjo po železnicah. Popotoval in pozvedoval je tedaj pri srenjskih in političkih vradnijah o deželnih, šolskih svetovalcih, nadzornikih, županih itd., ravno tako o šolski razmeri sploh, o versko političkih prašanjih; za vsaki kraj mu je družba odkazala zanesljivih udov, pajdašev enacih misel, da naj pri njih zadevnih reči pozveduje. Kako vnét je bil vohún Konitzer, se je vidilo potlej, ko so ga bili prijeli, ker našli so pri njem polno zapiškov in opazek o naj raznoterših vradnikih, kako se obnašajo v cerkvenih zadevah, kako greše zoper po-

Svet nas iše zapeljati,  
Mnoge so nevarnosti;  
Daj nam moč nasprotovati  
Vsaki zapeljivosti.

Božji strah nas naj prešinja,  
Da se greha var'jemo,  
Večne kazni naj razgrinja,  
Da se greha rešimo.

Vedno nam naj milo sija  
Solnčice pobožnosti;  
Vodi vselej nas Marija  
Proti srečni večnosti!

*S. Gaberc.*

## Recimo ktero o preklinovanji.

### III.

Preklinjevalec je malopriden državljani in še malopridniši kristjani; tako se bere v nekih laških bukvicah. In pa res; človeku, ki preklinja, bi jaz malo zaupal. Zato tudi Bog take gerde ljudi večkrat očitno kaznuje. O Mozesovem času je bila zemlja požerla tri preklinjalce in rovarje, ime jim je bilo: Kore, Daton in Abiron. — Ni prav davno, kar je bil v nekem tergu v Kalabriji zbučal strahovit vihar. Voda, veter, bliski so križem leteli in švigali, da je bilo ljudi strah in groza. Eden tistih, ki bi pod pretvezo svobode radi poterli in potrebili vse božje in cerkvene zapovedi, je bil osupnjen, ko je neprevidoma trešilo; pa ne da bi se pokrižal in klical: Gospod, usmili se nas! kakor dobri kristjani imajo navado, je začel strahotne bogoskrunstva bruhati s preklinovanjem zoper papeža. Pa kaj se zgodi! Ni bil še do čistega izgovoril strašnih preklinjevanj, udari strela v drugič naravnost vanj, ga užgè in sežgè! — Ali ni to očitna kazen Božja zoper preklinjalca?

Poslušaj preklinjavec še drugo dogodbo. V Volteri na Toškanskem so se poslednjo nedeljo v Adventu 1861 nekteri zanikarneži bili spravili v neko votlo pečino, ne da bi bili šli k Božji službi v dan Gospodov. Tam, malo zunaj mesta, so igrali od jutra. Eden teh je bil pri igri zgubil nekatere lire in pričel je grozovito in peklenko preklinjati, najbolj zoper preblazeno Marijo Devico.

Igra je pač huda skušnjava k takim pregreham! Njegovim tovaršem, dasiravno so bili sami malo vredni, se je vender gnušilo to divjanje in so ga svarili. Ali bilo je zastoj; postal je še bolj bésen, razgrajal in preklinjal je kakor zaveržen pogubljenec. Pri ti priči pa se uterga nad njimi viseči rób, se udere ravno na nesrečnega preklinjalca in ga čisto zmlinči; drugi ostanejo nepoškodovani.

Množica ljudi priteče k temu strahovitemu dogodku; v naj večji grozi so vidili, kako so nesrečno žrtvo vlekli izpod skale, vidili šetnaste lase in brado v takem stanu, da je vsacega pretreslo.

Oh, varite se kletvinje, in še posebno preklinjevanja in bogoskrunstva!

## Razgled po svetu.

**Drobne novice.** Undan so bili Turki prihrumeli v Dalmacijo in so odgnali 300 volov. — „Petrogradski dnevnik“ predlaga mednarodni vladarski shod, da naj se pretresujejo pomočki zoper rudečkarake nauke... Dobra misel, pa vse drugo ne bo kaj teknilo, če se ne

pusti naj obširniši svoboda katoliški veri po vseh kraljestvih in deželah. — „Sicilia Cat.“ v Palermi naznauje: Včeraj pri belem dnevu ob eni popoldne so na eni naj bolj obljudenih ulic trije oboroženi napadli mirno šetajočega gospoda, in oropali ga ure z zlato verigo in pismovnice z 49 lirami. — Masonske laški časniki so bili šum zagnali, da so rimski vseučilišniki obhajali Voltèrovo 100letnico in telegram poslali Viktor-Hugonu; pa bili so samo „nekteri študenti“. Tako, upajmo, je tudi drugod in o drugih enacij prilikah. Frajmavrarski rogovileži se povsod radi bahajo, da imajo mladino na svoji strani; — to pa je le smet izmed mladine; pošteni mladenči se varujejo brezbožnega počenjanja. — Sv. Oče so 6. t. m. sprejeli v zaslišanje častnike papeške vojne, imeli so močno pretresljiv govor, hvalili zvestobo in zasluge papeževih kerdel ter so sklenili z vošilom boljših časov. Telegram iz Rima pravi, da ta govor je storil silovit vtis. Tudi pariški kardinal Guibert je prišel v Rim in je bil pri sv. Očetu. — Nemški cesar je za čas svoje bolezni državne opravila izročil princu nasledniku. — Zastran shoda državnikov pravijo „Times“, da na prvo bodo poslanci pretresli in morebiti določili podlage pogodbe, ktera bo zboljšala št.-štetfansko pogodbo med Rusom in Turkom; potlej se podá mednarodni odbor v Turčijo določiti deželske meje, ki jih ima shod sprejeti; poslednjič shod dobi dokončno poterjenje. Rumunci hočejo na shodu predložiti pogodbo med Rumunijo in Rusijo od l. 1877, pa spominico (memorandum), kakošna nevarnost bi nastopila, ako bi se odstopila Rusu Besarabija za Dobrudžo. Govori se pa zopet o novi pogodbi med Rusijo in Rumunijo, vsled ktere poslednja pooblastuje Rusijo, da sme obsesti del Rumunije. — Po več mestih po Nemškem zapirajo in obsojajo ljudi zaradi žaljenega veličanstva. Več osebtev je dobilo pisma s hudim žuganjem; 6. t. m. so bile v novo preiskave in zopet nekaj zapertih. Bizmark je središnjemu svetu storil predlog, da naj se državni zbor razpusti, ker je potreba, da se storé razmere zoper rudečkarje. — V francoski zbornici se je izreklo od vladine strani, da Francija bode na državniškem shodu delala za mir, ker ni pozabila, da je podpisala pogodbi l. 1856 in 1871. Sprejela je shod s pogojo, da vprašanja svetih v Sveti deželi, Egiptu in Libanu so izločene iz pretresovanja. Tudi pravi, da mir je skor zagotovljen. Francija gre na shod brez pohlepnost in z željami, da ohrani mir in nobenostranstvo. — Na Mladolaškem še zmeraj ni konec cerkvenih ropov. 4. t. m. so vradnije v Neapelju v posest vzele nadškofijski dvor. Nadškofijsko, kapitel in vse duhovstvo je protestiralo z vsimi formami cerkvenega postavodajstva zoper toliko pošastnost 19. stoletja. Kdo se bo potem čudil tolikemu „brigantovstvu“ po Laškem? — V Egiptu se tudi nekaj meša. Ravna se nekje, da bi namesto sedanjega namestnega kralja postavili Halim-pašata, kateri poslednji dela obširne obljube. Naznanila so angleške. — Na Francoskem je umerl bivši denarni minister Magne. — Na otoku Kubi so se podvergli vsi rovarji in sprejeli so pomilostenje. — Bizmark je povabil vlade, naj se poprimejo vsih pomočkov, da se zatre internacionalstvo in socijalizem, in naj dajo primernih nalogov v ta namen svojim pooblastencem za shod v Berlinu. — Ranjenemu nemškemu cesarju se vedno boljša. — Rusko letošnje novačenje ima dati 218 tisuč mož za vojno na suhem in za mornarstvo. — „Daily Telegraph“ sliši iz Carigrada, da ima priti na prestol drugi sultan in morebiti druga vladna družina. — Gorčakov, kakor vé „D. Telegr.“ z Dunaja, namérja državniškemu shodu predložiti osnov zoper razširjanje socijalizma po Evropi. Tudi berlinski središni svet pretresa predloge zoper rudečkarstvo. Ljudstvo neki povsod

pomaga policiji zasledovati rudečkarje, in ovađuje zadožene; en sam dan jih je bilo osem obsojenih zaradi žaljenega veličanstva. Kdo pa je redil tistega dihurja, ki leže rudečkarstvo? — Angleška spodnja zbornica je zavrnila predlog katoliškega uka na Irskem. (Turška svoboda!) — Število katoliških časnikov na Nemškem se je narastlo od 50 na 350, odkar je zbučalo preganjanje katoličanstva. To naj bolj jasno kaže, da bodo sam utonil volk, ki želi katoličanstvo pogoltniti. — Na Španjskem bočejo framasoni z neko naučno postavbo oškodovati katoliško Cerkev; kaže pa, da ne bodo nič opravili.

## **Cret in sad zveste molitve.**

### **Prošnje.**

Priporočeni: Bolan mož, da bi se pomočkov hotel poslužiti in ozdravel na prošnjo N. lj. G. presv. Serca, pa tudi za dušne potrebe. — Odvernjenje nekega pisateljskega pohujšanja. — Oseba, od hudobnega duha nadlegovana, se goreče priporoča v priprošnjo N. lj. G. z obljubo uslišano prošnjo po „Zg. Danici“ v čast N. lj. G. naznaniti. Ravno to se prosi za drugo osebo, ki je v hudih dušnih nadlogah. — Neka mrtva oseba. — Na duši hudo bolna oseba za pomoč.

### **Bratovske zadeve.**

*Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec rožnik.*

I. Glavni namen: Zahvala za dobroto, prošnja za dobro letino, spreobrnjenje brezvrcev in grešnikov v naših deželah.

#### **II. Posebni nameni:**

19. rožnika. Sv. Nazarij. Priporoč.: Vredno obhajanje jutrišnjega praznika, obilno vdeleževanje, spodbudno obnašanje pri procesijah. Prebivalci treh dekanij za obvarovanje dušnih in telesnih nesreč, posebno pobojev, pretepov in nečistosti. Spreobrnjenje Perzije.

20. Praznik sv. Rešnjega Telesa. Priporoč.: Živa vera in iskrena pobožnost k najsv. Zakramentu. Obvarovanje nekega katoliškega mesta pred judi, krivoverci in brezverci. Dve dekaniji za večji gorečnost pri službi Božji in sploh v spolnovanju keršanskih dolžnost. Več priporočenih oseb, in dve duhovniji posebej.

21. Sv. Alojzij Goncaga. Priporoč.: Vsa naša mladina, posebno šolska, in vsi, ki so opravljali ali opravljajo Alojzijevo počevanje. Ena dekanija za vse potrebe, posebno za obvarovanje pred smertnimi pregrehami. Vsi nedolžni, zlasti na Slovenskem, za obvarovanje milosti Božje.

22. Sv. Ahacij in tovarši. Priporoč.: Vsi rudokopniki, zlasti na Slovenskem. Srečna izvolitev stanú pri višjih šolskih mladenčih. Spreobrnjenje grešnikov, posebno zagrizenih, in še zlasti na Slovenskem.

23. Sv. Ferdinand, portugalski kraljevič (1431). Priporoč.: Cerkev na Portugalskem. Katoliški rokedelci z družinami. Ena dekanija za obvarovanje pred brezverstvom.

24. Rojstvo sv. Janeza Kerstnika. Priporoč.: Vse duhovnije s tim patronom in vsi ljudje s tim imenom. Vsi po nedolžnem preganjanju, posebno na Ruskem in Pruskem. Vsi z dušnim terpljenjem. Razuzdane žene in hčere.

## **Življenje štirinajstih pomočnikov v sili.**

### **XIII. Sv. Katarina, devica in mučenica.**

(Konec.)

Kar je sveta devica prosila in ji je bilo obljubljeno, se je zgodilo: izmed množice gledavcev pristopijo nekateri čudoviti tuji možje s svetlimi obrazi, z nekako derzno serčnostjo vzamejo mrtvo devico in odnesó; nihče pa ne vé, od kod so prišli in kam so jo nesli. Ti možje so bili angelji v človeški podobi, ki so nesli devico na verh sinajske gore in so jo tam v lep grob položili. Dolgo časa se ni vedilo, kje je bil grob svete Katarine, dokler ga ni našel po čudoviti svetlobi svet pušavnik, in to veselo novico je ta pobožni mož oznanil svojim bratom pušavnikom, kateri so se združili in na tistem kraju sozidali cerkev in samostan na čast slavni Jezusovi nevesti, sveti Katarini.

Ta samostan sv. Katarine na sinajski gori še zdaj stoji, in v njem prebivajo greški menihi. Iz groba se cedi čudovito sladko olje, ki ima zdravilno moč.

Po vsem katoliškem svetu pobožni verni, ki so se sv. Katarini priporočali in se še priporočajo, so brez števila veliko milost (gnad) in dobrot na duši in na telesu prejemale in jih še prejemajo, če jo v sili z vernim srcem na pomoč kličejo.

Bog je svojo zvesto služabnico, izvoljeno Kristusovo nevesto, poveljeval z mnogimi čudeži. Tukaj naj le enega omenimo. Sabin, škof v Milanu na Laškem, je posebno zvesto častil sveto Katarino, in je serčno želel obiskati njen grob na sinajski gori. Podal se je na pot s svojim kaplanom in z nekaterimi prijatli; pa Turki so jih gori napadli, hudo ranili in škofu Sabinu še jezik odrezali, ter jih zasmehovali, naj jim Katarina pomaga. Sabin — ves oslavljen — je komaj še prisopel na grob sv. Katarine in je na njem izdihnil svojo dušo. Turčin, ki mu je bil jezik odrezal, se posmehuje, da ga Katarina ni smrti otela. Škofov kaplan kliče v tej sili na pomoč sveto devico. Sinajska gora se močno potrese. Turki prestrašeni zbežé. Sveta devica se v nebeški svetlobi prikaže, rekoč: „Na Božje povelje mazilite škofa na vsih udih z oljem, ki teče iz mojega groba in jutri ob zori naj na njem sveto mašo bere. Namesto jezika, ki ga je zavoljo mene zgubil, mu svojega posodim do njegove smerti.“ Nato je podala listek, na katerem je bilo z zlatimi čerkami zapisano: „Škof bo še deset lét živel, in bo kmalo kerstil Turka, kateri mu je bil toliko krivico storil.“ Vse to se je po čudežu zgodilo. Škof Sabin je oživel, gladko govoril in popolnoma ozdravljen je ob zariji maševal na oltarju nad grobom svete Katarine. Turk je bil po tem čudežu tako močno ginjen, da je škofa prosil svetega kersta. Škof ga je nekoliko časa v keršanstvu podučeval in potem kerstil. Ko je bil Sabin po desetih letih umrl, so našli, da nima jezika, dasiravno je zmirom lepo in gladko govoril.

Poduk. Sv. Katarina se je v svoji prvi mladosti veliko trudila posvetnih vednost se naučiti; pa kaj bi ji bile vse te vednosti koristile za večno življenje, ko bi ji bilo manjkalo naj potrebníši vednosti, spoznavati pravega Boga in njegovo sveto voljo? To naj potrebníši vednost je po milosti Božji dosegla in po nji z vso svojo dušo hrepnela, ter jo dan na dan zviševala in svoje življenje po nji ravnala. „To je večno življenje, da (ljudje) spoznajo tebe, samega pravega Boga, in Jezusa Kristusa, kterega si poslal“ (Jan. 17, 3.), je govoril Sin Božji sam. Vse naše prizadevanje, vse naš trud naj po zgledu svete Katarine méri na to, da Boga in njegovega edinorojenega Sina čedalje bolj in bolj

stavo, pa tudi v osebnih razmerah in družinskih rečeh so bili poznamnjeni deželni svetovalci, župani, šolski predstojniki itd. Preobširno bi bilo popisovati, kaj je vohun vse počenjal, kako od nekega župana Kempa 200 tolarjev zahteval, da bo molčal, kar o njem vé itd. Opomnjeno bodi samo, da državni prokurator je ostro govoril zoper Konitzerja, pa tudi zoper g. Sybel-a in njegove prijatelje je izrekel ostro pa pravično obsodbo. Rekel je, da to je nepošteno, se za ogleduha dati vdinjnati, na povelje in na stroške nemške družbe od kraja do kraja krog hoditi in pri nižjih vradnikih, imenito pri pobiravcih davkov, nezadovoljnih učiteljih naznaniti iskati.

Deržavni pravdnik je nasvetoval za Konitzerja 1 leto ječe in na 2 leti zgubo časti; obsodba še ni bila takrat izrečena. Toda na obsodbi sploh ni toliko leželo, kolikor na tem, da se je rezodelo, kaj počenja zoper katoličane Sybelova svojbina „nemškega društva“. Novojorški časnik meni k temu: če je gerdo od kraja do kraja okrog motoviliti in davkarje, učitelje in druge nezadovoljne vradnike izpraševati o deželnih svetnikih, županih itd., koliko bolj gerdo še le je, ako se tako zasledovanje steza celó na izločno osebne zadeve, n. pr. na prejemanje ss. zakramentov, ali če vohunstvo preži zvediti družinske skrivnosti; pravi, da te obravnave kažejo, kako je njih prederznost tudi res v take osebne reči segala; sklepa poslednjič, da to društvo je v prav zaupnih razmerah s prusko vlado.

## Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Mesec Jezusovega Serca. Volterovi poslednji dnevi.) Brezbožni so une dni preslavljal velikega bogoskruneža Voltêrja z obhajanjem 100letnice njegove smerti; verni katoličanje pa naj v popravo brezboštva s toliko večí gorečnostjo obhajajo slavo Jezusovega najsv. Serca v mescu rožniku. Ozrîmo se na Voltêra in njegovo smert, iz česar se bodo vsi lahko prepričali, kakošni bedaki so častivci tega zverinskega filozofa.

„Unità“ 30. maja ima spis z napisom: „Jezusov vohod v nebesa in Voltêrov prekuc v pekel“. Stoletnica Volterove smerti namreč zadeva v dan Jezusovega vnebohoda. Kakošnega duha so ljudje, ki so želeli preslavljaliti stoletnico tolikega hudodelnika, kaže med drugim „Bien Public“, ki je 11. aprila razodel, da brezverci niso hotli preslavljaliti toliko Voltêrja po slovstvu, kolikor tistega človeka, ki je rekel, da naj se Sin Božji potrebi in pokončá!! Cretineau-Joly je imenoval Voltêrja manj nepopolnoma včlovečenje hudiča, ki se je prikazal na zemlji. Voltêr je Kristusu delal naravnost nasproti. Kristus je male k sebi klical, iskal posebno priprosto ljudstvo povzdigniti, podučiti, osrečiti. Voltêr pa je priprosto ljudstvo imenoval „canaille“, kakor bi djal „derhal“, smeti, plaža. Rekel je, da je ljudstvo „vol, za kterege je ost, jarem in seno“, ločil je ljudstvo od spodobnega prebivalstva. Kanalijski so bili Voltêrju delavci, kmetje, krojači, čevljarji, perice, služabnice. Hotel je, da „kanalijski“ naj ostane v nevednosti, da „uka ni vredna“. — Take goropadnosti je pisal Voltêr, ko je bil v cvetu svoje sreče in slave, star 72 lét, in je imel čez sto tisuč lir letnih prihodkov, imenovan je bil „plemenitnik kraljeve hiše, gospod Ferney grof Tournayski“. Ta nesramnež, ki ga liberalci preslavlajo, je 11. jul. 1770 rekel maršalu Richelieu-u: „zistema enakosti se mi je vselej zdela kakor prevezetnost kacega bedaka“. In vendar so liberalci imeli v pogovoru „enakost“. Pa čudno! Srenjski

zbori francoski so dajali ljudstveni denar za preslavljanje človeka, kteremu je bilo ljudstvo „druhal“. Čudno! republikanarji poklekujejo pred tem sladkačem aristokratov, kakoršne oni zaničujejo.

Zdravnik Tronchin, ki je Voltêrjevo smert popisoval, je rekel, da je bila „naj bolj zdrav nauk za take, kteri so bili spačeni z Voltêrovimi spisi. Da bi vidil kdo vse torke Orestove“, nadaljuje doktor Tronchin, „je bilo zadosti znajti se pri njegovi smertni postelji.“ Psoval je Voltêr nek predtvezen obed Ecehijev, zasramovaje sv. pismo, naključilo se je pa prav njemu, da je jedel svoje lastno blato, et comedit stercora sua. Njegova smert je bila vredna njegovega življenja. L. 1758 je ta zvér prerokovala, da vera Jezusa Kristusa obstane še dvajset lét; in ravno dvajset lét pozneje, 30. maja 1778, ga je poklical izmed živih Bog, kteri je imel toliko lét poterpeljenje z njegovim preklinjevanjem in bogoskrunstvom. Umerl je v britkostih in obupnih strahôtah. Obetal si je, da bo umiral smeje, pisal je Dalemberu: „Umiral bom, če se bo dalo, smejaje.“ Umiral pa je v naj strašnejšem obupovanji. Priblizal se je konec njegovih dni, kakor vsakemu človeku. Še na smertni postelji je zdaj preklinjal, zdaj Boga klical; zdaj duhovna odbijal, zdaj ga želel. Č. g. Gualtier še z drugim duhovnom je prišel k njemu 30. maja in prinesel seboj nekaj preklic, ko bi bilo moč rešiti še njegovo dušo. Toda ali je bil, ali se je delal zmešanega: opravila niata nič, je rekel g. Gualtier. Druga dva pričujoča pa sta rekla, da je čez Jezusa bogoskrustvo bil izbruhnil. Grizle so ga pa vendar vse kače hude vesti, groza ga je obhajala pred sodbo Jezusa Kristusa, zoper kterege se je bil zaklel, iskal je toraj pozneje svojo dušo oskerbeti. Rekel je poklicati č. g. Gualtierja; toda lažnjivi prijatli so kakor pesi bili na straži v sobi umirajočega, pravi „Bolletino Sales“, niso pustili blizo Božjega služabnika. Samo hudiči so imeli še prosti pristop k njegovi postelji, pravi Baruel. „Voltêr, ki ni mogel duhovna doseči, se je razkačil kakor zvér in pogreznil se je v obupanje, kričal v razdraženosti: „Zapušen sem od Boga in od ljudi!“ Preklinjal je kakor kak satan, klel svoje prijatelje, prekuceval se v postelji, „spravite se od tod!“ jim je klical; tergal si je z nohtmi obraz. Večkrat je zavpil: Jezus Kristus! Jezus Kristus! V besnosti je ta „patrijarh filozofov“ segel po nočni posodi in nesel k ustam svoje lastno blato. Med tem je bruhnil tudi kervi iz sebe, vergel iz ust kri mešano z lastno nesnago in izdihnil pregrešno dušo. Šel je na uni svet brez Boga, brez duhovna, brez miru. Kričal je na zadnje s hripajočim glasom: Roko čutim, ki me vleče pred Božjo sodbo... Hudič je tukaj... vidim ga... vidim pekel... Tako so končale usta, ki so toliko gerdega, nesramnega, bogoskrunskega govorile v svojem življenji. Poprej omenjeni Tronchin, njegov zdravnik, si ni mogel kaj ter je rekel: „Želel bi, naj bi bili vsi, ki so bili z Voltêrovimi bukvami zapeljani, pričujoči pri njegovi smerti. Nemogoče je prenašati taki pogled.“ Hišni služabniki so večkrat rekli: Ako bi hudič mogel umreti, bi ne umiral kakor Voltêr. Vendar so framasoni ljudi slepili, da je njih glavač zaspal v sladkem miru, brez nepokoja in brez beganja.

In tacega človeka 100letni spomin so brezbožni sedanjega časa s preslavljanjem obhajali! S tem naj očitniše razodevajo, kaj da so, in koliko jim je zaupati.

Malokter čitatelj je morebiti imel priliko viditi sliko Voltêrovo. De Maistre pravi, da je Božji anatém vpečaten na to čelo, kterege nikoli ni obzorila rudečica. Na licih kaže dve jami, kakor dve ognjeni žreli (kraljerja), na kterih se zdí, da še kipí dvoje njegovih gospodovavnih strast, jeza in nečistost. Njegove telebave

usta kažejo dve ustnici stisnjeni, od neusmiljene hudo-bije, podobni nastavljeni kloputnici, ki se ima zdajci sprožiti v bruhanje bogokletja in zasramovanja. Kakor tisti merčesa, ki je kuga za verte, žre le korenine naj dražjih sadic, tako je Voltêr s svojimi usti vedno klestil, kužil dvé koreninici družbinstva, ženske in mladino, napajaje jih s svojim strupom, ki ga precejajo od rodú do rodú. — De-Maistre sklepa: „Pariz ga je venčal, pa Sodoma bi ga bila v pregnanstvo spodila.“

Za vse take prežalostne bogoskrunstva tedaj išimo katoličane zadostovati, zlasti v mescu rožniku, ki je mesec Jezusovega najsvetejšega Serca. Zadostujmo z obiskovanjem sv. Rešnjega Telesa, s pogostimi obhajili, z domačimi pobožnostmi, s premagovanjem svoje lastne volje, in kakor naj bolje vemo.

**Iz Krope, 25. maja.** (Šmarnice; obletnica; farna cerkev. — Zakasujeno.) Šmarnice se pri nas jako pridno obiskujejo. Imamo jih v lepo okinčani kapeli in o priličnem času, da se jih delavci lahko vdeležujejo. Posebno je vstreženo, ker jih imamo ob nedeljah v cerkvi Matere Božje. Opazuj, in vidil boš, kako hité iz gostilnic in gredó k šmarnicam. Vidil boš delavce, ki gredó po keršanskem nauku po sencab, da ondod trudne ude poravnajo; kadar pa k šmarnicam zazvoní, boš vidil, kako urno zapuščajo senco in hité proti cerkvi Marije Device. Vendar pa tukaj moram z obžalovanjem potožiti, da mladina ob nedeljah po kosilu to priljubljeno cerkev preveč zapuša; to nas starejše prav hudo žali, zakaj spominjamo se 40, 50 let in več nazaj, kako prenapolnovana je bila mladih ljudi ob tem času ta cerkev. Zaklical bi po pravici z Jeremijem: „pota žalujejo“, namreč cerkev Matere Božje, ki niste še v sužnjost odpeljani, kakor so bili judje, pa vendar vas v sveti tempelj ni! Mladi, mladi, poprimite se naše stare, prelepe navade, hodite bolj pridno k Materi Božji, k naši ljubi Mariji milostnega serca; sej potrebni ste njene pomoči! Naj vam bo tako ljubo in drago to svetíše, kakor je bilo nam mladim pred 40, 50 leti in je še zmeraj.

V ponedeljek, 20. maja, smo imeli opravilo po našem nepozabljivem r. g. fajmoštru Henriku Kal-u, ki so med drugimi tolikimi dobrotami tudi bolnišnico ustanovili za obnemogle. Bog jim obilno povračaj dobroto in nauke, ki so nam jih skoz 33 lét delili!

Čeravno je bilo že omenjeno, vendar na želje mnogih zaradi hvaležnosti do toliko dobrotnih naših rojakov moram še nekoliko v misel vzeti našo farno cerkev, ki je tako krasna, da mora vsako serce k nebu povadigovati. Kaj takošnega bi si ljudje še misiti ne mogli, še manj pa doveršiti v naših hudih časih. Kar mi nismo mogli, so nam storili naši prečastiti gospodje duhovni rojaki. Tako rekoč iz lastnega nagiba so čisto prenovili 4 altarje, prižnico in kerstni kamen. Za to preveliko dobroto in lepoto v naši cerkvi jim z vso milostjo povračuj vsegamogočni Bog! Obé cerkvi imamo zdaj lepi; le samo pri Materi Božji imamo še nekako slab križev pot, in ako se še to doseže, bode vse v najlepšem redu.

Želimo tudi, naj bi liberalci spoznali, da častita duhovščina, če od ljudi kaj dobí po eni strani, pa zopet po drugi strani ljudém nazaj daje.

**Iz Tersta, 3. rožnika.** Zraven odbora naj odličniših gospodov teržaških, ki so se zbrali, da pobirajo in zlagajo darove za mladeniško semenišče za škofijo teržaškoparsko, sestavil se je tudi v ta namen odbor gospá teržaških družin, ktere so naj bolj na glasu. Na čelu mu je namestnikova soproga, baronka Pino. To je očitno znamenje, da je škofova beseda ljudém v serce segla in da čutijo potrebo skerbeti, da škofija ne ostane brez duhovnov, zapuščena in pusta, kar bi bila gotovo v de-

setih ali dvajsetih letih, ako se ne pomaga. Nabiranje darov za omenjeni namen in obilni zneski, ki se delijo, „Citadina“ strašno v oči kolje. Dva dni zapored je izstrelil undan dva članka o tem predmetu. V prvem modruje, da pomanjkanje podpore ali denara ni vzrok, da se malo število mladenčev posvečuje duhovskemu stanu, pravi, da kadar je on v šolo hodil v Gorici, je vse mergolelo v semenišču, akoravno ni bilo več denarja, kakor dandanašnji. (Vidi se, da je poznal semenišče, — ali je kje po kruh vanj hodil?...) Glavni vzrok, da mladenči nimajo veselja se duhovskemu stanu posvečevati, pravi „Cittadino“, je ta, ker se ta stan več ne spoštuje, spoštuje pa se zato ne, češ, da se duhovni ne deržijo svojega poklica, ampak se v politiko in druge stvari mešajo. — Lepo je to modrovanje! Namesto, da bi „Cittadino“ rekel: duhovstvo se ne spoštuje, ker mi časnikarji liberaluhi blato nanj mečemo, pa pravi, da je temu duhovsko politikovanje krivo. Se vé da, kakor drugim časnikom v sosednjih krajih ni prav, da jim duhovstvo na perste stopa in jih kerca, da ne morejo, kakor bi radi, strupa sejati, tako tudi „Cittadinu“ ni všeč, da duhovstvo njegovim nameram nasprotuje, da se mu posebno v tako zaželenem pollaščevanju Istrije in teržaške okolice zoperstavlja; dobro vé, ako bi duhovstva ne bilo, da bi Istra bila še bolj poláščena, kakor je. Strah ga je, ako se mladeniško semenišče vstanovi, bode ono gnjezdo panslavizma! Vidi se, da so naši nasprotniki povsod enaki, zaničujejo nas, pljujejo na nas; ali neizrečen strah imajo pred nami; ako se le ganemo, berž na vse gerlo nebo in zemljo proti nam na prmoč kličejo. — V drugem članku pa napada gospé, ki so se v ta namen združile, da tudi one pripomagajo vse hvale vrednemu namenu našega presvitlega škofa; pravi, da se bodo tako le prisiljeno duhovni gojili, duhovni brez pravega poklica! Glej ga no volka, ki nrvnost oznanuje, o poklicu v duhovski stan govori! To je toliko, kakor, da bi slep o barvah govoril. Pa vse zabavljanje, vsa jeza liberaluhov, ves njih serd ne bode nič škodoval, ljudje poznajo jastrobe; to se vidi vsaki dan, ker darovi pogosto in obilno dohajajo, kakor kaže večerajšna „Adrija“. Upati je, da se bode namen dosegel in to v občno korist naše škofije.

Vložili so zopet prelepe darove za naj boljši stvar gg.: Karel bar. Pascottini 100 gl. v sr.; Serafina pl. Rossetti-Scander 20 gl.; Ant. Reina 10 gl.; Fr. Margravio Marenzi 200 gl.; G. B. Centassi 30 gl.; gospá Amati 10 gl.; C. Reineit 3000 gl. v sr.; gospá Klem pl. Vest, roj. Reyer, 200 gl.; Ad. gr. Götsen 50 gl.; Ad. Schwachhofer 200 gl.; dediči Pet. Mabliča 15 gl.; Fel. vit. Mablič 10 gl.; Mirosl. Deseppi za se in za soprogo 500 gl. v sr.; M. A. Lozzi 100 gl.; gospá B. 5 gl.; N. N. 5 gl.; T. A. 5 gl.; gapa. C. Cotronea 15 gl.; Pr. 100 gl.; gapa. El. Wallmar 200 lir; Dr. Jož. Defacis 25 gl.; A. Sterbenk 20 gl.; G. A. 10 gl.; nova družba mlinska na sopar 100 gl.; P. bar. Sartorio st. 200 gl.; gapa. P. Bouillon 25 gl.; V. Gozzalini 100 gl.; K. Dragovina 1000 gl.; gspa. Reg. gr. Nugentova 200 gl.

## Birnska.

Oj preserčen ino dragi  
Svete birme zlati čas!  
Ti spremenil, Duh preblagi,  
Sercem našim boš obraz.

V našo dušo vedno vlivaj  
Nam modrosti božje dar;  
V grešni temi nam užigaj  
Vseh darov nebeških žar.

spoznavamo, njegovo sveto besedo si k srcu jemljemo, jo z ustmi razodevamo in v djani spolnujemo; ker, blagor njim, ki besedo Božjo poslušajo in se po nji ravnaajo.

**Molitev.** O Bog, ki si dal postaviti Mojzesu na verhu sinajske gore, in si ravno na tem kraju po svojih svetih angeljih truplo blažene Katarine device in mučenice svoje čudovito položil v grob: daj, prosimo, da po njenih zaslugah in priprošnji k gori, ki je Kristus, priti zamoremo. Kteri s teboj živi in kraljuje i. t. d. Amen.

## Listek za raznoterosti.

### Kaj je novega?

Tam je ta in ta umrl; uni drugi je ta trenutek aklenil; drugi je dolge bolezni s smertjo rešen; nekdo je utonil; J. je ubit; C. je z višave padel in se je ubil; onéga je mertud zadal; D. je v pretepu do smerti ranjen; na V. so rudečkarji streljali. Take novice se slišijo dan na dan. — Ali bodo tudi od tebe kterikrat nekaj takega rekli? Čisto gotovo! Nič ni bolj gotovega, kakor to: umrl boš tudi ti. Če je pa to tako gotovo, ali se pripravljáš na zadnjo uro?... Oh, slabo! — Kaj pa bo? Ali ne veš, kaj bo po smerti? Prevdari tedaj: 1. Umerl boš gotovo. 2. Ne veš, kdaj boš umrl. 3. Kakoršna smert, taka večnost... to, to! 4. Po smerti ne moreš nič več popraviti!... to pa je še le naj hujše!

Hočeš to preskočiti in ne dalje brati? Nikar! Še to le beri:

Kako je mogoče, da si ti, sicer moder, pa v tem tako kratkoviden: nočeš tega slišati, čemur ubežati ne moreš? Ti si že marsikoga miloval, ki je nepripravljen umrl: kaj pa ko bi se tebi tako zgodilo? Pomisli: drevo pade tako gotovo, kakor gotovo stoji; in kakor bo padlo, tako bo obležalo. Razumeš te besede? Po smerti ni več pomoči, ni več kesanja in odpušenja, ni več obetanja: vse tvoje življenje ti je bilo dano le zato, da bi si srečno smert pridobil; ne za kaj družega: ne za bogastvo in lep dom, — ne za srečno ženitev ali možitev, — ne zato, da bodi tergovec, vladnik, poslanec, pisatelj, bogatin, vse to in tako so stranske reči, ampak le za blaženo smert in srečno večnost si na svetu. Ne verjameš morebiti? Boš se prepričal, prej kot sam misliš...

Mlad človek se je močno smilil sv. Gregorju, ker imel je silovito nagnjenje in strast do neke osebe. Vsak dober svet, vse svarila so bile zastonj. Po božjih nezapopadljivih sklepih tista oseba umerje z naglo neprevidezno smertjo. Mladi človek je v obupu, hudo nagujenje ga je še huje terlo.

Svetnik, silovito užaljen, moli k Bogu za blagoslov, da bi mogel tega nesrečnega človeka spreobrniti in zmorditi. Prime potem mladenčca za roko, rekoč: „Pojdi z menoj, pokazal ti bom to, do česar imaš tako svarljivo strast.“ Stopita v rake one osebe. O strahoten pogled! Mladi človek se umika. „Ne moj sin,“ kliče sveti papež, „ne umikaj se; preneši pogled smerti, premišluj, kar imaš pred očmi; lej, kaj je postalo iz lepote, od ktere si bil tako opanan; vidiš li mesa ogoljeno glavo? Te ugaznjene oči, te trohneče kosti, ta beredni kup blata, gnjilobe in červov? Lej, to, prav to je stvar, v katero je bila tvoja ljubezen zamaknjena kakor v malika! Temu truplu si žertvoval svoje zaljubljene zdihljeje, žertvoval mu svojo dušo, zveličanje svoje duše, svojo večnost, svojega Boga!“

Vse to je mladenčca pretreslo in spreobrnilo in pripravljaj se je od tistega časa na srečno smert. Če bo tudi tebe, ki to bereš, ne vém; to pa vém, da tudi ti boš umerl in boš obžaloval, ako se spreobrniti ne daš, če si v hudih strastih, kakor je bil uni mladenec.

**Iz Ljubljane.** † *G. Jože Debevec*, mnogoznani tergovec in hišni posestnik, meščan ljubljanski, bivši mestni odbornik, deželni poslanec itd., je po dolgi bolehnosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče 10. t. m. umrl v 62. letu svojega življenja. — Bil je odkritoserčen mož stare spoštovane ternovsko-krakovske rodovine, ki je imel lepo besedo za vsacega človeka, kateri je bil spoštovanja vreden, pa tudi včasih terdo pograjo za nepoštenost. Veliko let je bil ključar svoje domače Ternovske cerkve, ki je pri svojih mnogih in zamotanih opravilih nikoli ni pozabil; vdeleževal se je pri zanimivem zidanju te prelepe hiše Božje po svoji zmožnosti, in z veseljem skazoval se svoje duhovšine, kakor tudi svojega roda in naroda odkritega prijatla. Bolehal je več let, iskal še poslednjič zdravja na Bledu, od koder pa se je smertno bolan binkoštno nedeljo večer domu vernil, bil zvečer ob 10 precej previden in je zjutraj ob 3 se prezelil v večnost. Imel je 12. t. m. ob 4 popoldne obilen in prav spodoben sprevod. Bog mu daj večni mir.

**Najdeno.** Neka dražčica je te dni v sobi vredništva tega lista zraven mize na tléh najdena; izmuznila se je gotovo nekomu, ki je prišel po opravilih. Kdor jo je posejal, naj pride po-njo.

**Družbine bukvice za dekleta** križevske dekleške družbe v Konjicah in tudi za druge ženske. — Te bukve ranjcega dekana Jožefa Rozmana so ravnokar že devetih natisnjene in pomnožene prišle na svetlo v Ljubljani v založbi g. Matija Gerberja. Obsegajo 538 strani v srednji, prav pripravi obliki. Po zapopadku so pa res tako lepe, da je škoda za vsako dekle, ako jih nima. Kako lahko se dobro pripravlja k ss. zakramentom s pomočjo takih bukev! Koliko prelepega branja in naukov je v njih za domače branje, koliko molitev, premišljevanj, pesem itd.! Slovenska mladina bi bila gotovo veliko blagoselničša, ako bi take bukve zvesto brala. Beri jih, ženski spol, in uči se iz njih svoj stan ceniti in spoštovati.

**Truplo utonjenega dečka** je bilo najdeno 5. t. m. (rožnika 1878) na bregu Save pri Stožicah, v fari Jezici. Deček je bil po menitvi gosp. zdravnika okoli 12 let star. Najberže je kje v gorenjih krajih po nesreči v vodo (Savo) padel, ker ni bilo na njegovem truplu znati nobenega znamnja nasilstva. Pokopan je na pokopališi v Stožicah.

**V Makolah**, poroča „Gospodar“, so oropali in ubili J. Pšeničnika iz spodnje Laznice. — To je prestrašno, da se slišijo razne hudobije! Nesrečni hudodelnik, kaj imaš od peklenškega djana? Zaslužen ječo ali celo vishe; torke hude vesti vse žive dni; zaslužen pekel!

**Pri sv. Magdaleni** v Mariboru se je vstrelil 19letni delavec Albert Müller iz Ljubljane. — Samomor, naj strahovitiši srovost in hudobja, ker se človek s smertnim grehom preseli v večnost in se pokoplje naravnost v pekel, ako je to storil pri zdravi pameti.

**Za dijaško semenišče** v Mariboru se pridno skladajo darovi.

**Telovaja.** Nova doba je v šole spravila telovajo za vterjenje života, vender pa tožijo še zmeraj, kako slab in piškav je mladi zarod pri vsi telovaji, pa da se zgodi marsikaj nesreč. Kakor se sliši drugod, tako pišejo tudi „Pučke novine“, da se pri telovaji godé nesreče, in sicer navadno pri nekterih vajah, ki spa-

dajo bolj v okrožje uličnih komedijantov in brez katerih bi se lahko obstalo. Zavračuje pa list na smert 22letnega učitelja češkega, g. Klem. Hampelja. Le ta je bil še v zadnjem letu više realke pri telovaji padel na herbet. Malo dni potem so se pokazali nasledki tega padca, pa so zopet zginili. Hampelj je nastopil pozneje učiteljsko službo, ali nasledki nesrečnega padca so se v notranjem zopet kmalo razodeli, bolehal čedalje huje in umrl je une dni po dveletnem bolehanju.

**Nevarno streljanje.** Iz Pirana naznanjajo, da je neki M. Gosić menil viditi volka in je strelil 50 kakov na daljo. Pa strah in groza! Ustrelil je svojega soseda M. Musarića, ki je pripognjen zgubljenega serpa iskal. Mnogi ljudje so res butasti kakor voli, ali pa prismojeni, da pri tako nevarnem orožju, s čimur se je že toliko prežalostnih nesreč zgodilo, tako lahkomišljenost razodevajo. Kolikrat je kak tešast teleban iz norčije nameril na človeka, češ, da ni nabita; — pa bila je nabita in doveril je uboj. —

**Šmarnice v Vatikanu.** „Ossevatore Romano“ priporoča, da v Pavlinski kapeli apostoljakega dvora v Vatikanu so se tudi to leto šmarnice obhajale slovesno in pribajalo je k njim veliko število prelatov iz papežev družine. Med drugimi je bil vsak dan pričujoč kardinal Ledochovski, in poslednji dan je on dal sv. blagoslov.

**Kobilice.** Laškim brigantom, framosonom in liberalcem so pričele zdaj ubogo deželo žuliti tudi kobilice, katerih se je pridrlo veliko roje; eden je po večerni Siciliji pribumel v Sardinijo, drugi se dervi po Kalabriji, Beneventu in njih prednje straže so že v rimski okrajini. Letina kaže dobra, ali gorje, kamor se kobilice vsujejo!

**V spomin Pija IX.** hočejo v Torinu zidati novo cerkev sv. Janeza evangelista. S cerkvijo v zvezi imajo biti šole in pa naprava za ubožne mladenčce, kakoršni so bili vaelej veselje Pija IX. Vse to bode v kraju številnega prebivalstva, kjer dosihmal ni nobene katoliške cerkve, ampak le protestantski tempelj s šolami in hospicem za otroke. Iz tega se vidi, kako dobra je ta misel, ktero je goreči mašnik Jan. Bosko sprožil že l. 1870 in je bil predlog od v. c. nadškofijstva posebno pohvaljen in precej drugi dan sprejet in rešen; zaradi zadržkov pa se reč ni mogla kar precej pričeti. Tako bodo otroci in odrasli bolj varovani pred odpadom in bodo sploh lažje bolj goreči verniki.

**Toča** letos hudo zdeluje in pobija po gorajem Laškem. Pri tolikih šibah se bode menda ta nesrečna dežela vendar že enkrat zmodrila!

**Hudi potresi** so bili pretekle dni po Laškem, zlasti po okrajinah torinski, kunejski in aleksandrijski. V Kartinjanu je razkrivalo poslopja; po več krajih so zvonovi zvonili, prekucevalo se pohiše, ljudje bili v strahu iz spanja zbujevani itd.

**Maršal Baraguay d' Hilliers** na Francoskem je umrl te dni. Rojen 6. kim. 1795, je bil vojak od otročnosti. V bitvi pri Lipsiji mu je krogla odnesla levo roko. Vojakoval se je pozneje posebno veliko zoper Arabce v Algeriji, dospel v časteh do maršala in senatorja. Bil je poslan tudi v Rim in delal je za vterjenje papežev veljave. Vdeležil se je vseh znamenitih vojsk sedanjih časov do l. 1870, zlasti pri Solferinu je imel znamenito nalogo.

**Čudežne dogodbe na priporočevanja v priprošnje Pija IX.** razni časniki priporočujejo po več krajih. Posebno je bilo že več bolnikov prečudno ozdravljenih.

Mislamo tudi z varnostjo izreči, da posebno v dušnih težavah in britkostih je Pij IX. poseben pomočnik. Poskusite.

**Mertvašnice za Pijem IX.** se še vedno obhajajo po širokem svetu. V republiki argentinski so bile kaj slovesne. K duhovstvu se je pridružila narodovna in deželna vlada z očitnim žalovanjem skoz tri dni. Republiškanski predsednik, poglavar Buenos-Ajreški i. d. so bili z ljudstvom pri opravilih, vojne kerdela so bile razstavljene pred stolnico, kanoni so germeli s terdnjave sv. Martina. Katoliška Buenos-Ajres je pokazala, da dobro pomni nekdanjega preslavnega svojega gosta, velikega Pija IX.

**Nova električna luč.** Iz Neuchatel-a na Švicarskem pišejo, da je vodja daljnopisne tovarne, gosp. Hipp, našel novo električno luč in je bil občinstvo sklicalo k poskušnji. Ob 9 zvečer se je res nova luč prikazala ob tovarni v podobi nekake lune s premernikom 6 palcev. Luč je bela in sveti nepretergoma kakor plin ali petrolej, nasprotno z električnimi lučmi, dosedaj iznajdenimi, ki so podveržene preterganju na trenutke. Sijanje te luči je tako živo, da bi se v daljavi 300 metrov moglo brati. Zbuja se ta električna luč po prav prostem in ne dragem načinu: dva cilindra, eden iz mehkega, drugi iz terdega železa, sta k gibanju sprožena s posredovanjem gibavne mehanične moči. Hipp se nadja, da čas ne mara ni daleč, ko bo električna luč namestovala razsvitlovanje s plinom po očitnih potih.

**Poslednje novice.** Že toliko napovedovani shod za poravnavo jugoslovanskih in rusko-turških zadev se je pričel včeraj v Berlinu. Bog daj pred vsem iz tega kaj koristi za katoliško cerkev! — Nemški zvezni svet je enoglasno sklenil razrešiti nemški državni zbor. — Na Dunaju je 9. t. m. nanagloma umrl nesrečni odpadnik Alojz Anton. Zadel ga je binkoštno nedeljo mertud, ko je pridigal v Salvatorjevi kapeli, ki je bila katoličanom uzeta in dana odpadnikom. Nič ni povedano, da bi bil kaj kesanja razodeval ali sploh kaj previden. Kakoršno življenje, taka smert.

## Duhovske spremembe.

**V Teržaški škofiji:** Umrli je č. g. Jože Fink, kaplan na Klancu. R. l. P. — V pokoj se je podal č. g. Jože Bratulč, župnik na Verhu. — Č. g. Ivan Vranič imenovan je za oskerbnika župnije na Verhu.

## Dobretni darovi.

**Za sv. Očeta:** Iz Polh. gradca 1 gl. — J. I. 1 gl., A. M. 1 gl. iz št.-Vida pri Zat.

**Za afrikanski misijon:** Iz št.-Vida pri Zat. 2 gl. (dano pod napisom: „Za zamursko M. Božjo“; če je drugač, povejte dotični. Vr.)

**Za sv. Detinstvo:** Neimenovan duhoven 2 gld. — Iz Mokronoga 1 gl. 40 kr.

**Za kristjane v Jeruzalemu:** Iz št.-Vida pri Zat. 1 gl. v sr. in 30 kr.

**Misijonarjem v Kini v rešenje stradajočih:** Neimenovan duhoven 3 gl.

**Za stradajoče v Indiji:** Neimenovan duhoven 3 gl.

## Prošnja.

Duhoven, za smert bolan, je serčno priporočen v bratovsko molitev Naše ljube Gospé.